

Jak rozpoznać trudności językowe u dziecka wychowywanego w dwóch językach?

 Nabywanie dwóch języków przez dziecko uruchamia szerokie procesy poznawcze oraz rozbudowuje sieć neuronalną w mózgu. Dwujęzyczność to nie tylko porozumiewanie się, ale także budowanie drugiego języka w umyśle. Dzieci dwujęzyczne od początku aktywnie organizują sobie w umyśle językowy obraz świata.

 Wychowanie w dwóch językach pozwala lepiej zrozumieć perspektywę innych osób – odmiennosc ich myśli, przekonań i intencji. W metaanalizie Scotta Schroedera wykazano, że dwujęzyczność wspiera nie tylko rozwój języka, ale również empatię i umiejętności współpracy.

Co warto wiedzieć o dwujęzyczności?

 Dwujęzyczność nie powoduje zaburzeń językowych, jednak naturalne są pewne różnice, takie jak:

 mieszanie języków

 nierówny poziom języków (np. jeden język silniejszy z powodu większej ekspozycji)

 obcy akcent

 kalki językowe

 **Część błędów fonologicznych oraz mieszanie struktur gramatycznych są normatywne w procesie nabywania dwóch języków. Dlatego diagnostyka zawsze musi uwzględniać dwujęzyczność.**

 Kamienie milowe rozwoju językowego

 8–15 miesiąc życia – pojawiają się pierwsze słowa

 około 2. roku życia – proste konstrukcje zdaniowe

 reakcja na imię i wykonywanie prostych poleceń adekwatnych do wieku

 Kamienie milowe są takie same jak u dzieci jednojęzycznych

⚠ Kiedy warto skonsultować się ze specjalistą?

👂 Ogólne zaburzenia rozwoju zawsze należy konsultować ze specjalistami – wpływają one również na nabywanie języka. Nie można tłumaczyć trudności rozwojowych samą dwujęzycznością.

👉 Przykładowo, lekki niedosłuch może wpływać na:

rozwój językowy

rozwój poznawczy

rozwój ruchowy w okresie niemowlęcym (mniejsza motywacja do sięgania po dźwiękowe zabawki)

🧩 Wyzwania rozwojowe wpływają na kompetencje językowe, ponieważ wszystkie procesy zachodzą w jednym układzie nerwowym. Czasem dzieci dwujęzyczne potrzebują po prostu dodatkowego wsparcia – stymulacji lub terapii.

📖 Diagnoza dziecka dwujęzycznego

🔍 Diagnoza jest bardziej złożona, ponieważ wymaga analizy wielu czynników. Kluczowe znaczenie ma:

szczegółowy wywiad

obserwacja funkcjonowania dziecka w różnych obszarach

💬 **Pamiętajmy, że najważniejsza jest funkcjonalna ocena komunikacji, a nie wyłącznie analiza błędów gramatycznych czy fonologicznych.**

📚 Bibliografia

¹ C. E. Snow, *Dwujęzyczność i przyswajanie języka drugiego*, Gdańsk 2005, s. 477–505

² S. R. Schroeder, *Do Bilinguals Have an Advantage in Theory of Mind? A Meta-Analysis*, *Frontiers in Communication*, 2018